

ПРОЕКТНИЙ ПІДХІД ЯК МЕТОДОЛОГІЧНА ОСНОВА ТРАНСФОРМАЦІЇ БІЗНЕС-ОСВІТИ

У доповіді розкриваються теоретичні аспекти проектного менеджменту як технології трансформації бізнес-освіти. Обґрунтовується актуальність використання технології проектного менеджменту для забезпечення позитивного розвитку бізнес-освіти в Україні. Досліджуються основні переваги проектного підходу, як методологічної основи трансформації бізнес-освіти. Цей підхід дає змогу знайти баланс між академічними знаннями та практичними вміннями.

Ключові слова: менеджмент, проектний менеджмент, розвиток, технологія, бізнес-освіта.

Трансформація умов функціонування вищих навчальних закладів потребує від системи освіти створення умов для відповідного розвитку людського (інтелектуального) потенціалу, що є вирішальним фактором для забезпечення її якості, доступності й ефективної діяльності. З урахуванням зазначеного, система освіти розвиватиметься у необхідному напрямі тільки тоді, коли враховуватиме попит і пропозиції на освітні послуги (продукти) й орієнтуватиметься на актуальні запити споживачів освітніх послуг та стан їх задоволення.

Дослідження трансформаційних змін ринку освітніх послуг доводить, що найближче майбутнє вищої освіти – це мережева освіта, коли студенти використовують режим мобільності між університетами, і в тому числі можуть отримати міждисциплінарні компетенції. Світ змінюється дуже швидко, а вищі навчальні заклади в більшості випадків не встигають за цими змінами. Єдина можливість отримувати знання, які матимуть прикладне значення – це інтегрована комбінація різних програм. Частково вирішення цих завдань сьогодні виконує бізнес-освіта, яка інтегрує собі економічні знання, психологічні, специфічні технологічні, тощо. Методологічний підхід до організації життєдіяльності закладів освіти забезпечується проектним підходом в управлінні, який в умовах сьогодення є певною технологією, яка сприяє інноваційному розвитку закладу.

Питанням якості взагалі та якості освіти зокрема, присвячено праці таких авторів, як Г. Азгальдов, С. Воронцов, О. Локшина, Т. Лукіна, В. Луначек, О. Ляшенко, О. Овчарук, Е. Райхман, Н. Селезньова, О. Суббото, Д. Татяниченко та ін. Питання якості надання освітніх послуг на основі вивчення попиту споживачів розкрито в працях В. Андрущенко, В. Александрова, Б. Гершунського, Л. Даниленко, Г. Дмитренка, Г. Єльнікової, Н. Клокар, В. Кременя, В. Лутая, В. Маслова, В. Олійника, Л. Покроєвої, М. Романенка, З. Рябової, Т. Сорочан, М. Степка, Т. Сущенко, Г. Федорова, Є. Хрикова та ін. Сутність проектного менеджменту й інноваційний розвиток навчального закладу розглядалися у працях таких авторів, як О. Алейнікова, С. Бушуєв, М. Гриньова, Л. Ноздріна, Є. Матвишин, В. Морозов, Л. Пономаренко, О. Полотай, Ф. Фрейх, К. Рихтер та ін. Аналіз наукових джерел, публікацій вищезгаданих авторів дає підставу стверджувати, що для забезпечення якості надання освітніх послуг є доцільним і необхідним використання саме технологій проектного менеджменту [1–5]. Саме такий підхід забезпечить узгодження сучасних вимог держави, педагогічної теорії та практики, а також головне потреб споживачів освітніх послуг щодо якості освіти, що забезпечить необхідний рівень надання освітніх послуг.

Цікавим і доказовим є факт, за результатами досліджень, проведених останнім часом як в Україні, так і за кордоном, більшість сучасних лідерів у політиці, бізнесі, мистецтві, спорті – люди, які володіють проектним типом мислення. Тобто вдало використовують технологію проектного менеджменту. Це підтверджується статистичними даними: проектний менеджмент є у 74 % організацій, 37 % виконуваних робочих процесах [4].

У непростих умовах сьогодення провідними компетенціями сучасних фахівців вважається здатність організовувати життєдіяльність у світі як проектну:

- визначати далеку і найближчу перспективи;
- знаходити й залучати необхідні ресурси;
- накреслювати план дій і, здійснивши його, оцінювати, чи вдалося досягти цілей.

Проектний підхід дає змогу знайти баланс між академічними знаннями та практичними вміннями, задовольнити прагнення особистості до вільного вибору діяльності з опорою на зацікавленість та особистісну значущість проблем, що вирішуються.

Звертаємо увагу, що сам проект характеризується неповторністю умов, у яких здійснюється проектна діяльність, таких, як: унікальність визначеної мети; тимчасові фінансові, людські та інші обмеження; відмежування від інших намірів; специфічна для проекту організація його здійснення. На сьогодні інноваційний розвиток освітньої організації – це певний проект (окрема освітня програма), яка є процесом, що має часові обмеження (визначено початок і кінець) і здійснюється для реалізації певних цілей. Зазначимо, що сьогодні в бізне-освіті освітні програми мають певну мобільність і змінюваність. Майже усі бізнес-школи та тренінгові центри, які діють в Україні демонструють фактор змін та швидкої адаптації освітніх програм. Освітні програми запускаються 2–3 рази. І досить часто вже в другому наборі відбуваються зміни модулів, які адаптовані під конкретних споживачів або групи слухачів.

Керівник освітньої організації забезпечує позитивну динаміку інноваційного розвитку шляхом здійснення загального управління закладом методами проектного менеджменту. Основні показники вільного володіння методами проектного менеджменту: 1) знання принципів і методів управління проектом (планування, організація, складання графіків виконання, контроль за здійсненням етапів проекту, управління просуванням для досягнення мети, відстеження результатів); 2) досвід у галузі управління – застосування управлінських умінь організації діяльності людей для досягнення цілей організації, враховуючи конкретні умови. Не дивлячись на те, що в умовах бурхливих перетворень, орієнтації суспільного життя на ринкові відносини проектный менеджмент може забезпечити стабільність інноваційного розвитку освітньої установи. Він стає новітньою філософією управлінської діяльності. Водночас необхідно наголосити, що існує певна відмінність між проектним менеджментом, що використовується у бізнесі, та проектним менеджментом, що використовується в освіті. По-перше, це пов'язано з метою використання. У бізнесі мета створення та реалізації проекту надходить від його зовнішнього замовника, а у сфері освіти мета проекту формується на основі інтеграційного поєднання стратегічних вимог керівника освітньої організації та зовнішніх споживачів освітньої послуги. По-друге, це мотиваційний аспект. Реалізація проекту в бізнесі підпорядкована зовнішнім аспектам мотивації, а в освіті – внутрішнім. Крім того, існують й певні переваги використання технологій проектного менеджменту для інноваційного розвитку освітньої організації. Передусім, зазначена технологія забезпечує позитивний розвиток рівня професійної компетентності як викладача-тренера (науково-педагогічний викладач у поєднанні із професійним практиком) взагалі, так і керівника освітньої програми та керівника освітнього закладу, зокрема.

Отже, вищезазначене дає підстави для твердження, що успішність життєдіяльності освітньої організації, її конкурентоспроможність можна забезпечити, використовуючи методи проектного менеджменту. Саме такий підхід сприятиме інноваційному розвитку освітньої організації в постійно змінюваному навколишньому середовищі.

Література

1. Інноваційний тип розвитку. Режим доступу : https://uk.wikipedia.org/wiki/Інноваційний_тип_розвитку
2. Лук'янова Л. Технологія організації проектної діяльності. *Імідж сучасного педагога*. 2009. № 10. С. 16–21.
3. Проектный менеджмент для проектно-ориентированных компаний. Режим доступа: <http://www.pmprom.ru/content/rus/65/659- article.asp>
4. Рихтер К. Камни преткновения проект-менеджмента. Пер. с англ. Режим доступу: <http://www.prjman.ru/practice>.
5. Рябова З. В. Наукові основи маркетингового управління в освіті: монографія. К.: Пед. думка, 2013. 268 с.